

Eesti keele kui teise keele riigieksami hindamisjuhend 2007/2008. õppeaastal.

Eksami kirjaliku osa I vihik:

Ülesande täitmine ja teksti sisu	Punktid	Keelekasutus*
Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult. Sisu ammendav, tekst õige pikkusega (esimene ülesanne u 120 sõna, teine u 160 sõna), loogiline ja ladus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	5	- Kontekstile ja stiilinormile vastav keelekasutus. - Lausestus loogiline ja mitmekesine. Kasutatakse sisu täpseks edastamiseks vajalikke keelestruktuure. - Sõnavara osutab võimet praktiliselt igasuguste ülesannetega toime tulla, on asjakohase ulatusega, sõnakasutus täpne. Üksikuid lünki sõnavaras osatakse enamasti kompenseerida sünonüümsete keelenditega. - Võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu ning stiilikonarusi, mis ei häiri tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse üsna hästi hakkama. Sisu asjakohane, tekst õige pikkusega (120/160 sõna), loogiline ja küllaltki sidus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	4	- Hea keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. - Lausestus loogiline ja mitmekesine. - Sõnavara ülesande täitmiseks piisav, aga väljendus lakooniline. - Esineb üksikuid kontekstilisi tähendusvääratusi ning kirja- ning keelevigu, mis ei sega tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse rahuldavalt hakkama. Sisu pealiskaudne, tekst enam-vähem õige pikkusega (120/160 sõna) ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele osaliselt.	3	- Rahuldav keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. - Üksikutes kohtades võib esineda ebaloogilist lausestust või pisut lihtsakoelist sidumist. - Sõnavara üsna piiratud, mistõttu väljendus lakooniline. Üksikutes kohtades esineb ebatäpset sõna- ja vormikasutust. - Esineb kirja- ja keelevigu, kuid teksti mõte on siiski enamasti arusaadav.
Ülesandest saadakse üldjoontes aru, kuid selle täitmises on puudujääke. Kirjutis võib olla õige pikkusega (120/160 sõna) või mõnevõrra – nt kolmandiku – lühem, sisu aga pealiskaudne ja tekst halvasti struktureeritud, mistõttu teksti mõttest arusaamine nõuab lugejapoolset pingutust. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	2	- Ebarahuldav keelekasutus. Eksimused registri valikul. - Võib esineda ebaloogilist lausestust, mistõttu teksti mõttest arusaamine häiritud. Sidumine on ebaloosulik, esineb sidumata üleminekuid ja algtasemele omast hakitust vm süntaktilisi lihtsustusi. - Sõnavara piiratud, esineb sõnakasutusvigu. - Palju eri tüüpi keele- ja/või kirjavigu, mistõttu teksti mõistmine häiritud.
Ülesandest saadakse aru raskustega ning see jääb suures osas täitmata. Kirjutis õige pikkusega, kuid tekst katkendlik ja kohati seosetu, või kirjutis nõutust oluliselt (poole võrra) lühem. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	1	- Väga halb keelekasutus. - Lihtsakoeline algtaseme lausestus või lõikude sidumatus. - Sõnavara ülesande täitmiseks ebapiisav. - Keele- ja/või kirjavead takistavad tekstist arusaamist.
Ülesandest ei saada aru ja/või seda ei suudeta täita. Kirjutatu ei täida ülesannet. Kirjutis liiga lühike (alla poole nõutust) või vastus hindamiseks ebaadekvaatne (kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist).	0	- Tekst nii ebaloosulik ja vigane, et sellest pole võimalik aru saada. - Sõnavara ja grammatika ei vasta ka tugevale algtasemele.

* Keelekasutuse selgitusi tuleb mõista riigieksami/kesktaseme nõuete aspektist.

Kirjutamistesti kummagi osa eest on võimalik saada kuni kümme punkti. Hinnatakse nii ülesande täitmist (skaalal 0–5) kui ka keelekasutust (skaalal 0–5) ning punktid liidetakse.

Üldjuhul on ülesande täitmine keelekasutusega tihedalt seotud, st ülesande täielik ja laitmatu täitmine eeldab ka väga head või head keelekasutust.

Kui kirjutis on liiga lühike või ei vasta ülesandele, siis pole võimalik keelekasutust adekvaatselt hinnata, st õpilase keelekasutust hinnatakse sel juhul 0-ga.

Eksami kirjaliku osa II vihik:

KUULAMINE

Esimene ülesanne

1	A
2	C
3	A
4	C
5	B

Teine ülesanne

6	B
7	A
8	A
9	B
10	C

Kolmas ülesanne

11	kuulata/ära kuulata/aidata/julgustada vms sisuliselt sobiv vastus
12	kooliga
13	soovitused/ teadmised/nõuanded/ kiitus ja tunnustus/ kogemused/ info/ oskused/ kiitused/ tunnustused vms sisuliselt sobiv vastus
14	täiskasvanu(d) /(lapse)vanem(ad)/ eakad
15	kasvatus

Kui õigekirjaviga ei sega sõnast aru saamist, lugeda vastus õigeks (nt ärakuulata jms).

Neljas ülesanne

16	B
17	B
18	B
19	A
20	A

LUGEMINE

Esimene ülesanne

1	A
2	C
3	B
4	C
5	A

Teine ülesanne

6	D
7	D
8	B
9	A
10	C
11	B
12	A
13	B
14	C
15	D

Kolmas ülesanne

16	B
17	E
18	A
19	F
20	C

KEELE STRUKUUR

Esimene ülesanne

1	D
2	A
3	B
4	B
5	C
6	A
7	D
8	C
9	A
10	D

Teine ülesanne

11	E
12	H
13	B
14	K
15	D
16	M
17	A
18	C
19	F
20	L

Eksami suuline osa:

Hinne/punktid	Hinde selgitusi**
9–10 Ülesannetest saadakse aru, need täidetakse täpselt ja laitmatult	- Kõne on sujuv ja hästi mõistetav, kui ka mõnda sõna tuleb otsida, küsida või puudujääki muul viisil kompenseerida. Esinevad suulisele kõnele omased tavalised takerdused. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Teksti sidumine on ladus, kõnevoorude sidumine ei pruugi veel olla täiesti loomulik. - Sõnavara ülesannete täitmiseks piisav, väga hea parafraseerimisoskus. - Grammatika piisavalt korrektne, et teemat laitmatult käsitleda. Õeldu hõlpsasti mõistetav.
7–8 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse üsna hästi hakkama	- Kõne on suhteliselt vaba ja arusaadav. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma teksti sidumine on hea, kõnevoorude sidumine pisut hakkiv. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel üksikuid lünki, sel juhul väljendutakse kaudsel viisil. - Grammatika tundmine hea, kuigi võib esineda ebakorrektsusi. Õeldu mõistetav.
5–6 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse hakkama	- Kõne on arusaadav, aeglane, kuid ilma pikemate ebaloosulike pausideta. Suudab end mõistma panna ning ületab enamiku suhtlemisel ette tulevatest raskustest. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma tekst on arusaamiseks piisavalt seotud, kõnevoorude sidumine võib olla konarlik. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel lünki, kuid sellest hoolimata suudetakse mõtet üldjoontes moonutusteta edasi anda. Kuulaja taipab õeldu mõtet ilma suurema pingutusega. - Esineb grammatikavigu, kuid õeldu üldmõte on arusaadav.
3–4 Ülesannetest saadakse üldjoontes aru, nende täitmisel on puudujääke	- Kõne on aeglane, esineb pikki ebaloosulikke pause. Tihti tuleb toeks võtta mitteverbaalseid vahendeid. Hääldus erineb selgelt eesti keele normist. Interaktiivsed oskused viletsad. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmist takistavaid lünki, sõnavara puudujääkide kompenseerimine hakkab häirima. Kuulaja saab siiski õeldust aru. - Laused on lihtsakoelised. Esineb häirivaid grammatikavigu, mis kohati takistavad õeldu mõistmist.
2–1 Ülesannetest saadakse aru raskustega, need jäävad suures osas täitmata	- Kõne on hakitud või isegi katkendlik ja seda on raske jälgida, kaaskõneleja tekstile ei reageeri adekvaatselt. - Sõnavara äärmiselt piiratud, mistõttu ülesanded jäävad suures osas täitmata või neid ei täideta tugeva algtasemegi kohaselt. - Grammatika ebakorrektnes ja takistab õeldu mõistmist.
0 Ülesandeid ei suu- deta täita isegi siis, kui nendest aru saadakse	Hindamiseks ebaadekvaatne vastus (näiteks mitte-eestikeelne jutt, ülesannete täitmise jaoks liiga piiratud eesti keele oskus vms).

**Hinde selgitusi tuleb mõista riigieksami/kesktaseme nõuete aspektist